

Сопотська Вища Школа (Польща)

Черкаський державний технічний університет

Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава
Маркевича в Ярославі (Польща)

Карпатський національний університет імені Василя
Стефаника

Хмельницький національний університет

Львівський торговельно-економічний університет

Вища школа економіки і менеджменту в
публічному адмініструванні у Братиславі (Словаччина)

Уманський національний університет садівництва

ВПГО «Спілки аудиторів України»

Кам'янець-Подільський національний університет імені
Івана Огієнка

Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»

Черкаський національний університет імені Богдана
Хмельницького.

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

**МАТЕРІАЛИ XIII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**THE MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE MUKACHEVO STATE UNIVERSITY
FEDERATION OF PROFESSIONAL ACCOUNTANTS AND AUDITORS OF UKRAINE**

Sopot Graduate School (Poland)

Cherkasy State Technological University

State Higher Technical-Economic School named after.
Bronislaw Markevich in Yaroslavl (Poland)

Vasyl Stefanyk Carpathian National University

Khmelnitskyi National University

Lviv University of Trade and Economics

Higher School of Economics and Management in Public
Administration in Bratislava (Slovakia)

Uman National University of Horticulture

VGGO "Union of Auditors of Ukraine"

Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University

Audit company of Varianta Ltd

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

**“URGENT PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL
PROCESS IN THE MANAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL
ACTIVITY “**

**OF THE XIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERNET - CONFERENCE**

October 23, 2025
Mukachevo

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 23 жовтня 2025 р., м. Мукачево. – 341 с.

У збірнику подано матеріали досліджень, виголошених на XIII Міжнародній науково-практичної інтернет – інтернет конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», що була проведена кафедрою обліку і оподаткування та маркетингу Мукачівського державного університету у жовтні 2025 року. У публікаціях розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Для науковців, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх, хто цікавиться актуальними проблемами і перспективами розвитку обліку, оподаткування, контролю, аналізу, аудиту, фінансами, маркетингом, економічним розвитком регіону та професійною освітою як інструментом соціально-економічним розвитком регіону.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 14 листопада 2025 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 3 від 17 листопада 2025 р.)

ГОСТИННОСТІ	
Микуланинець С.І., Кошеля І.І. ЕФЕКТИВНІ БІЗНЕС-КОМУНІКАЦІЇ ЯК СТРАТЕГІЧНА СКЛАДОВА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА	307
Микуланинець С.І., Трощак О.О. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ У РОЗДРІБНІЙ ТОРГІВЛІ	309
Мулярський П.Я., Рибчук А.В. ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВИМИ КОМУНІКАЦІЯМИ ПІДПРИЄМСТВА	311
Павлюх Р.М. ДЕРЖАВА – ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ФАСИЛІТАТОР ІННОВАЦІЙ	313
Тимощук О.О. ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТУРОПЕРЕЙТИНГУ СЕРЕДЗЕМНОМОРСЬКОГО ТУРИЗМУ	315
Ткачук В.В. СТАНОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНОГО МАРКЕТИНГУ ЯК ОСНОВИ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	317
Чвертко Л.А. МАРКЕТИНГОВА ДІЯЛЬНІСТЬ СТРАХОВИКІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	319
Шумада В.С., Рибчук А.В. СТРУКТУРА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ТОРГОВЕЛЬНИМИ ПОСЛУГАМИ	321
СЕКЦІЯ 5.	
ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	
Nikitina I.P. VOCATIONAL EDUCATION AS A MECHANISM FOR SOCIAL INTEGRATION OF YOUTH IN THE REGION	323
Petersen B.K., Harapko V.I., Harapko M. MASTERING THE TERMINOLOGICAL TOOLS OF WRITING CVs IN THE EDUCATIONAL SPHERE AS AN IMPORTANT COMPONENT OF PROFICIENCY OF A FUTURE ENGLISH TEACHER AND ECONOMY STUDENTS	325
Гарапко В.І., Герасимова Ю., Шепя К., Гарапко М. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІНДИВІДУАЛІЗОВАНИХ СТРАТЕГІЙ НАВЧАННЯ ЧИТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ	327
Гоблик В.В., Щербан Т.Д., Феєр А.Є. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ МЕТОДІВ ЕКОНОМІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ В АСПІРАНТСЬКИХ РОБОТАХ	329
Мірошниченко І.С. СТРАТЕГІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	331

початкової школи з особливими освітніми потребами. Наукові записки НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія Педагогічні науки, (158), 120–125.

5.Smith, L. (2023). Differentiated Instruction in English Language Teaching for Students with Special Educational Needs. Journal of Inclusive Education, 15(2), 45-60.

Гоблик В.В.,

д. е. н., професор,

Мукачівського державного університету

Щербан Т.Д.,

д. психол. н., професор,

Закарпатський угорський університет ім. Ференца Ракоці II

Феєр А.Є.,

доктор філософії з економіки,

експерт з питань екології та управління відходами

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ МЕТОДІВ ЕКОНОМІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ В АСПІРАНТСЬКИХ РОБОТАХ

У соціально-економічних науках методи наукового пізнання визначають глибину, обґрунтованість та практичну цінність результатів. Сучасні аспіранти стикаються з особливими викликами: воєнний стан обмежує доступ до джерел і польових досліджень, а цифровізація відкриває нові можливості для аналізу великих даних, дистанційної роботи та використання інструментів штучного інтелекту. Вибір методів визначає об'єктивність, системність і достовірність наукових результатів.

Методи дослідження класифікуються як загальнонаукові (аналіз, синтез, індукція, дедукція), спеціальні (економіко-математичне моделювання, статистичний аналіз), емпіричні (опитування, спостереження, експеримент), а також цифрові (Big Data, Python, R, GIS, Tableau) [1; 2; 3]. Комбінування кількісних і якісних методів дозволяє враховувати міждисциплінарні аспекти та комплексно досліджувати економічні явища.

Контент-аналіз 18 PhD-дисертацій МДУ (2021–2024) показав: аналіз і синтез застосовано у 100% робіт, статистичний аналіз – у 83,3%, економіко-математичне моделювання – 61,1%, SWOT/PEST-аналіз – 55,6%, інтерв'ю та опитування – 27,8%, елементи GIS та Tableau – 11,1%. Аналіз дисертацій по Україні (2021–2024) виявив домінування монографічного методу і статистичного аналізу, низьке використання просторового аналізу (6%). (Таб.1). Типові помилки аспірантів включають невідповідність мети і методів, надмірне використання описових підходів, ігнорування цифрових технологій, механічне копіювання. Для підвищення ефективності досліджень аспірантам рекомендовано поєднувати традиційні та цифрові методи, чітко формулювати дослідницькі завдання, освоювати Python, R, Big Data, GIS, Tableau, використовувати відкриті цифрові платформи.

Досвід МДУ демонструє поступове розширення методологічного арсеналу

аспірантів, активізацію міждисциплінарних і практико-орієнтованих досліджень. Особлива увага приділяється інтеграції кількісних і якісних методів, цифрових технологій та дотриманню логіки наукового пошуку. Методи дослідження забезпечують уникнення суб'єктивізму, стандартизацію збору та аналізу даних, формують основу для формування нових концепцій і практичних рекомендацій [4; 5].

Практична цінність тез полягає у формуванні методологічної грамотності аспірантів, підвищенні якості дисертаційних досліджень та розвитку наукової культури в економічній науці. Узагальнені результати дозволяють рекомендувати комплексний підхід у підготовці дисертацій, адаптацію методів до умов воєнного стану та цифровізації, інтеграцію міждисциплінарних та цифрових інструментів для підвищення точності, релевантності та практичної значущості досліджень.

Таблиця 1.

Частота використання методів дослідження в економічних PhD-дисертаціях в Україні (2021–2024 рр.)

Метод дослідження	Частка застосування, %	Приклади тем дисертацій
SWOT-аналіз	74%	«Стратегічний розвиток підприємств регіону»
Економіко-математичне моделювання	52%	«Прогнозування ринку праці»
Експертне опитування	47%	«Управління інноваційною діяльністю на підприємствах»
Статистичний аналіз	89%	Майже у всіх дисертаціях
Монографічний метод	100%	Базовий у кожному дослідженні
Аналіз регресії/кореляції	43%	«Вплив зовнішньої торгівлі на зростання ВВП»
Просторовий аналіз (GIS)	6%	«Регіональна диспропорція розвитку туризму»

Джерело: сформовано авторами на основі аналізу дисертацій у сфері економіки

Таким чином методологічна грамотність аспірантів є визначальною для якості і практичної значущості дисертаційних досліджень: адекватний вибір та поєднання методів забезпечують об'єктивність, відтворюваність і новизну результатів. Подальші дослідження доцільно спрямувати на вивчення впливу цифрових інструментів на якість дисертаційних результатів та розроблення практичних методичних настанов для аспірантів у контексті воєнного стану і цифровізації.

Список використаних джерел:

1. Кузьмін О. Міждисциплінарні підходи в соціально-економічних дослідженнях. Економічний часопис-XXI, 2019, т. 172, № 6, с. 22–29.
2. McKinney W. Python for data analysis: Data wrangling with pandas, NumPy, and IPython. 2nd ed. Sebastopol, CA: O'Reilly Media, 2018. 544 p.

3. Wickham H. ggplot2: Elegant graphics for data analysis. Cham: Springer, 2016. 260 p.
4. Щербан Т. Д., Гоблик В. В. 2022 у дзеркалі громадської думки: монографія. Мукачево: РВВ МДУ, 2024. 180 с.
5. Гоблик В. В., Щербан Т. Д. Дистанційна освіта в умовах екстремальної ситуації (на прикладі самоізоляції: березень–травень 2020 року): наукове видання. Мукачево: РВВ МДУ, 2020. 152 с.

Мірошніченко І.С.,
канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри
менеджменту авіаційної діяльності,
Українська державна льотна академія

СТРАТЕГІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

У сучасних умовах глобалізації та цифрової трансформації саме система професійної освіти формує фундамент конкурентоспроможного людського капіталу, що визначає економічну динаміку регіонів. Якісна підготовка кадрів сприяє створенню інноваційних робочих місць, підвищенню продуктивності праці та залученню інвестицій.

Традиційні підходи до підготовки кадрів уже не відповідають сучасним викликам ринку праці, який потребує гнучких, мультидисциплінарних і високотехнологічних компетентностей [1, с. 404]. Тому модернізація системи професійної освіти передбачає оновлення змісту навчання, впровадження інноваційних методик та тісну інтеграцію з роботодавцями. Основні стратегії модернізації професійної освіти розкриті на рис. 1.

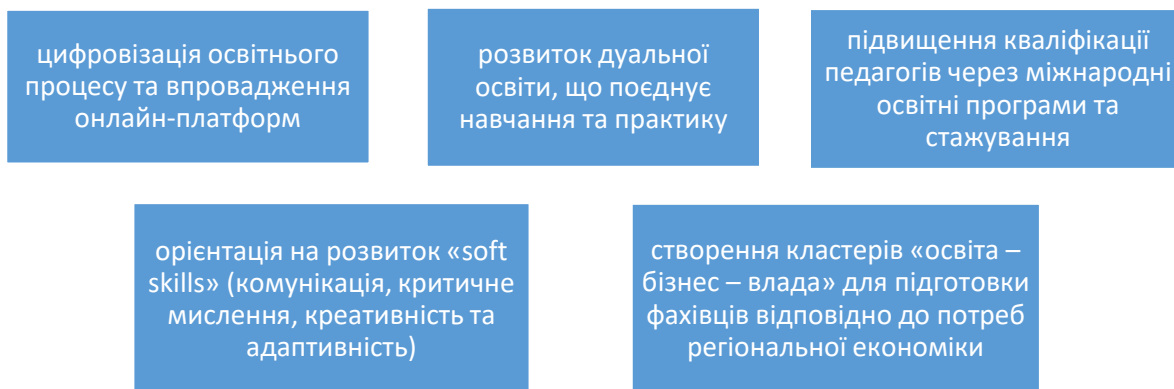

Рис. 1. Стратегії модернізації професійної освіти [1; 2; 3]

Як видно з рис. 1, основні напрями оновлення системи спрямовані на поєднання освітніх інновацій з реальними потребами ринку праці. Важливе місце займають цифровізація освітнього процесу, розвиток дуальної форми навчання, співпраця з роботодавцями, а також формування «soft skills», що забезпечують адаптивність та мобільність майбутніх фахівців [3, с. 432-433]. Такі стратегії дозволяють створити гнучку, динамічну та орієнтовану на інновації систему професійної освіти, здатну стати рушієм сталого регіонального розвитку та

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>